

**Strategia działań
wychowawczych, zapobiegawczych
i interwencyjnych
wobec młodzieży zagrożonej uzależnieniem
w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Nowej Wsi**

Strategia działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych wobec młodzieży zagrożonej uzależnieniem została zatwierdzona do realizacji uchwałą Rady Pedagogicznej z dnia 6 stycznia 2004 r.

Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 1982 r. Nr 35, poz. 228 ze zmianami – tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109) oraz przepisy wykonawcze w związku z tą ustawą.
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 1982 r. Nr 35, poz. 230 ze zmianami).
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198).
4. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. Nr 30, poz. 179 ze zmianami).
5. Zarządzenie Nr 15/97 Komendanta głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie form i metod działań Policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
6. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 ze zmianami).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. z 2003 r. Nr 26, poz. 226).

Strategia działań wychowawczych i zapobiegawczych

Strategia działań wychowawczych, zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec uczniów zagrożonych uzależnieniem obejmuje wszelkie działania wychowawcze, profilaktyczne, edukację prozdrowotną i jest realizowana przez wszystkich pracowników szkoły.

Podmiotem działań w ramach strategii są uczniowie.

1. Dyrektor szkoły:

- Realizuje zadania wynikające ze Statutu Szkoły.
- Monitoruje i odpowiada za realizację strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych.
- Na bieżąco informowany jest przez wychowawców, nauczycieli i innych pracowników szkoły o podejmowanych przez nich działaniach wynikających z realizacji strategii.
- Podejmuje stosowne decyzje tak, aby każda interwencja była przeprowadzona z zachowaniem wszelkich praw zarówno uczniów, jak i ich rodziców.

2. Nauczyciele i wychowawcy klas:

- Realizują zadania zawarte w szkolnym Programie Wychowawczym, Programie Profilaktyki oraz w planach pracy wychowawcy klasy.
- Systematycznie prowadzą edukację prozdrowotną, promocję zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród uczniów na godzinach do dyspozycji wychowawcy, na zajęciach pozalekcyjnych, zajęciach w świetlicy szkolnej, kołach zainteresowań.
- Realizują zagadnienia dotyczące zapobieganiu narkomanii w ramach przedmiotów, których podstawy programowe uwzględniają te zagadnienia.
- Uczestniczą w WDN oraz kursach, szkoleniach, konferencjach z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży oraz sposobów podejmowania wczesnej interwencji w sytuacji zagrożenia uzależnieniem.
- Wykorzystują zdobytą wiedzę w pracy z młodzieżą i ich rodzicami informując o szkodliwości środków i substancji, których używanie łączy się z zagrożeniem bezpieczeństwa oraz może doprowadzić do uzależnienia.

- Wychowawcy klas dokonują diagnozy sytuacji wychowawczej, przejawów zachowań ryzykownych uczniów swojej klasy.
- Wychowawcy klas i nauczyciele współpracują z pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym, szkolną pielęgniarką w zakresie realizowania zagadnień profilaktycznych, wychowawczych i edukacji prozdrowotnej.

3. Pedagog szkolny:

- Zapewnia pomoc pedagogiczną młodzieży zagrożonej uzależnieniem na terenie szkoły, prowadzi indywidualne konsultacje i poradnictwo pedagogiczne uczniom podejmującym zachowania ryzykowne.
- Systematycznie rozpoznaje i diagnozuje zagrożenia związane z uzależnieniem (ankiety skierowane do uczniów, rodziców, nauczycieli, obserwacje diagnozujące, rozmowy kierowane, indywidualne rozmowy z uczniami, konsultacje z wychowawcami, nauczycielami i pozostałymi pracownikami szkoły).
- Prowadzi działalność informacyjną, która obejmuje upowszechnianie wśród młodzieży, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły informacji na temat szkodliwości środków lub substancji, których używanie jest zagrożeniem dla zdrowia i życia uczniów.
- Udostępnia młodzieży, rodzicom, nauczycielom i innym pracownikom szkoły materiały edukacyjne dotyczące problematyki zapobiegania narkomanii.
- Dostarcza osobom zainteresowanym informacji na temat dostępnych form pomocy (placówki i organizacje wspierające dziecko i rodzinę, placówki świadczące pomoc społeczną rodzinie, punkty konsultacyjne dla osób z problemem uzależnienia, placówki leczenia uzależnień i współuzależnienia, organizacje pozarządowe służące pomocą rodzinie, inne) młodzieży zagrożonej uzależnieniem i uzależnionej, osobom współuzależnionym.
- Organizuje, prowadzi zajęcia profilaktyczne, integracyjne we współpracy z wychowawcami klas, współorganizuje profilaktyczne imprezy ogólnoszkolne w celu zaspokajania potrzeb psychicznych i społecznych uczniów, rozwijania poczucia własnej wartości, motywowania do podejmowania właściwych decyzji, różnych form aktywności, rozwijania zainteresowań i umiejętności psychospołecznych.
- Współpracuje z instytucjami i organizacjami wspierającymi dziecko, rodzinę i szkołę w zakresie rozwiązywania problemów młodzieży.

- Organizuje i uczestniczy w WDN oraz w warsztatach, szkoleniach, kursach organizowanych przez placówki zajmujące się tą działalnością.
- Współpracuje z dyrekcją szkoły, wychowawcami, nauczycielami i innymi pracownikami szkoły we wszystkich działaniach mających na celu redukcję zachowań ryzykownych młodzieży, w sytuacjach wymagających interwencji lub w sytuacjach wymagających udzielenia pomocy uczniowi, który znalazł się w sytuacji kryzysowej.

4. Psycholog szkolny:

- Zapewnia pomoc psychologiczną młodzieży przejawiającej zachowania ryzykowne na terenie szkoły, prowadzi indywidualne konsultacje i porady psychologiczne dla młodzieży zagrożonej uzależnieniem.
- Dokonuje diagnozy psychologicznej uczniów po stwierdzeniu zasadności badań.
- Prowadzi zajęcia z profilaktyki uzależnień, zajęcia psychoterapeutyczne, zajęcia integrujące zespoły klasowe.
- Organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
- Prowadzi indywidualne konsultacje dla uczniów, rodziców i nauczycieli dotyczące minimalizowania skutków zachowań ryzykownych młodzieży.
- Wspiera wychowawców klas i nauczycieli w działaniach wynikających z programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki.
- Inicjuje różne formy pomocy wychowawczej w środowisku szkolnym i pozaszkolnym ucznia.
- Współpracuje z dyrekcją szkoły, pedagogiem szkolnym, wychowawcami, nauczycielami i innymi pracownikami szkoły w sytuacjach wymagających minimalizowania skutków zaburzeń rozwojowych.

5. Pielęgniarka szkolna:

- Udziela pierwszej pomocy przedmedycznej na terenie szkoły uczniowi, który wymaga takiej interwencji; określa stan, w jakim on się znajduje.
- Wzywa pogotowie ratunkowe, jeśli wymaga tego stan zdrowia ucznia.

- Powiadamia dyrektora szkoły o każdej interwencji w sytuacji, gdy stwierdzi, że uczeń jest pod wpływem alkoholu lub środków odurzających lub stał się ofiarą pobicia.
- Współpracuje z pedagogiem, psychologiem szkolnym w sytuacjach kryzysowych, wymagających udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub podejrzenia, że uczeń ma problemy zdrowotne spowodowane zaniedbaniem stanu zdrowia lub złym odżywianiem.

6. Pracownicy administracji i obsługi szkoły:

- Uczestniczą w organizowanych w szkole szkoleniach z funkcjonariuszami Policji na temat reagowania w sytuacjach kryzysowych mających miejsce na terenie szkoły (podejrzenie, że uczeń znajduje się pod wpływem narkotyków, alkoholu, posiada substancję przypominającą narkotyk, dokonał czynu karalnego, stał się ofiarą przemocy).
- Informują dyrektora szkoły lub pedagoga, psychologa szkolnego, wychowawcę lub nauczyciela o każdym niepokojącym zdarzeniu czy zaobserwowanej sytuacji kryzysowej, wymagającej interwencji pracownika szkoły.

Procedury działań interwencyjnych

Lp.	Sytuacja kryzysowa	Działania interwencyjne pracowników szkoły
1.	Nauczyciel uzyskał informację, iż uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nieład lub przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciel przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy, ▪ wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły, ▪ wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) i w obecności pedagoga/psychologa szkolnego bądź dyrektora przekazuje im uzyskaną informację, przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem, w ich obecności; w przypadku

		<p>potwierdzenia informacji zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem; jednocześnie informuje o dalszych działaniach szkoły w przypadku niezastosowania się do zaleceń – powiadomienie Sądu. Z podjętych czynności i ustaleń sporządza dokładną notatkę.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w toku interwencji profilaktycznej wychowawca może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym, ▪ jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny i Nieletnich lub Policję (specjalistę ds. nieletnich), ▪ podobnie, w sytuacji gdy szkoła wykorzystwała dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia Sąd Rodzinny i Nieletnich lub Policję; dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji);
2.	<p>Nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy, ▪ nauczyciel odizolowuje ucznia od reszty klasy,

<p>wpływem alkoholu lub narkotyków.</p>	<p>ale ze względu na jego bezpieczeństwo nie pozostawia go samego, stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego zdrowie i życie, przekazuje pod opiekę pielęgniarki szkolnej (jeśli jest obecna),</p> <ul style="list-style-type: none">▪ pielęgniarka (a w przypadku jej nieobecności nauczyciel) wzywa pogotowie w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pierwszej pomocy medycznej,▪ wychowawca zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców (prawnych opiekunów), których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły,▪ jeżeli rodzice (prawni opiekunowie) odmówią odebrania dziecka ze szkoły, o pozostaniu ucznia w szkole lub przewiezieniu go do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszowi Policji – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły,▪ dyrektor szkoły powiadamia najbliższą jednostkę Policji, gdy rodzice (prawni opiekunowie) ucznia będącego pod wpływem alkoholu lub środków odurzających odmawiają przyjścia do szkoły, a uczeń jest agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób,▪ w przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości policja ma prawo przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień lub policyjnych pomieszczeń dla
--	---

		<p>osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin), o fakcie umieszczenia ucznia Policja zawiadamia rodziców (prawnych opiekunów) oraz Sąd Rodzinny i Nieletnich,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jeżeli powtarzają się przypadki, że uczeń pod wpływem alkoholu lub środków odurzających znajduje się na terenie szkoły, świadczy to o jego demoralizacji. Dyrektor ma obowiązek powiadomienia o tym fakcie Policji (specjalisty ds. nieletnich);
3.	Nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą narkotyk.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu Policji, próbuje (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy, ▪ nauczyciel powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły, ▪ dyrektor szkoły wzywa Policję, ▪ po przyjeździe Policji dyrektor szkoły niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące zdarzenia;
4.	Nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, psycholog, dyrektor) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją,

		<ul style="list-style-type: none">▪ nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji,▪ nauczyciel o swoich spostrzeżeniach powiadamia niezwłocznie dyrektora szkoły oraz rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa,▪ w przypadku, gdy uczeń – pomimo polecenia – odmawia przekazania substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa Policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy,▪ jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją wezwanym funkcjonariuszom Policji,▪ wcześniej próbuje sam ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył tę substancję,▪ nauczyciel dokumentuje całe zdarzenie, sporządzając dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami;▪ Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w Polsce karalne jest posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych, wprowadzanie ich do obrotu, udzielanie innej osobie i nakłanianie do użycia, ich wytwarzanie i przetwarzanie.▪ Każde z opisywanych zachowań jest czynem
--	--	--

		<p>karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Uczeń, który dopuszcza się powyższych czynów po ukończeniu 17 lat popełnia przestępstwo i odpowiada zgodnie z kodeksem postępowania karnego. ▪ W przypadku zaistnienia jednego z powyższych przestępstw na terenie szkoły należy wezwać Policję.
5.	<p>Nauczyciel stwierdził, że uczeń popełnił czyn karalny lub przestępstwo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciel niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły, ▪ ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia, a w przypadku kradzieży podejmuje próbę odzyskania utraconego mienia, ▪ przekazuje sprawcę dyrektorowi szkoły (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę, ▪ powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) ucznia – sprawcy, ▪ niezwłocznie powiadamia Policję, ▪ zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je Policji, ▪ sporządza notatkę ze zdarzenia; ▪ W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić Policję lub Sąd Rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia, Prokuraturę lub Policję.

6.	Nauczyciel stwierdził, że uczeń stał się ofiarą czynu karalnego lub przestępstwa.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciel udziela pierwszej pomocy przedmedycznej lub zapewnia jej udzielenie poprzez wezwanie pielęgniarki, wezwanie pogotowia, w przypadku, gdy ofiara doznała obrażeń, ▪ niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły, ▪ powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) ucznia, ▪ wzywa Policję, w celu profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ▪ ustala okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia;
7.	Nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję lub przedmioty, które ocenia jako niebezpieczne (np. broń, materiały wybuchowe, nieznane substancje).	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauczyciel zapewnia bezpieczeństwo osobom przebywającym na terenie szkoły, ▪ nauczyciel niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły, ▪ nauczyciel uniemożliwia dostęp do tych rzeczy osobom postronnym, ▪ dyrektor szkoły natychmiast wzywa Policję (tel. 997 lub 112);
8.	Stosowanie przemocy fizycznej i psychicznej przez ucznia.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nauczyciel bądź inny pracownik szkoły, który jest świadkiem stosowania przemocy zgłasza ten fakt wychowawcy klasy. ▪ Wychowawca przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z uczniem i zgłasza ten fakt pedagogowi, a jeśli sytuacja tego wymaga dyrektorowi szkoły. ▪ Wychowawca natychmiast powiadamia telefonicznie rodziców sprawcy i poszkodowanego oraz odnotowuje ten fakt w zeszycie kontaktów z rodzicami. ▪ Wychowawca wpisuje sprawcy uwagę do klasowego zeszytu spostrzeżeń i udziela mu

		<p>upomnienia nakazując zaprzestania stosowania przemocy.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ W przypadku powtarzania się przemocy ze strony ucznia, rodzice są zobowiązani do zdiagnozowania przyczyn zaburzeń zachowania i objęcia dziecka specjalistyczną opieką terapeutyczną. ▪ Jeśli brak jest współpracy ze strony rodziców, a uczeń nadal stosuje przemoc, wychowawca informuje dyrektora, który zgłasza ten fakt na Policji lub powiadamia Sąd Rodzinny.
--	--	--

Współpraca z rodzicami w zakresie działań wychowawczych, zapobiegawczych prozdrowotnych oraz interwencyjnych

- Włączanie rodziców do akcji, programów, uroczystości promujących zdrowy styl życia.
- Szkolenia dla rodziców w ramach profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych oraz odpowiedzialności nieletnich za popełnianie czynów niezgodnych z prawem prowadzone przez specjalistów z zakresu profilaktyki, psychoterapeutów, funkcjonariuszy Policji.
- Wzbogacanie wiedzy i umiejętności rodziców w ramach organizowanych Warsztatów Umiejętności Wychowawczych.
- Spotkania z rodzicami wychowawców i pedagoga szkolnego, przedstawianie diagnozy problemów uzależnień, przekazywanie ulotek informacyjnych, indywidualne wskazówki, porady.
- Rozmowy interwencyjne w przypadku pojawienia się problemów związanych z zażywaniem środków psychoaktywnych, ich posiadaniem i rozprowadzaniem, organizowanie opieki, informowanie o specjalistycznej pomocy, podejmowanie stosownych działań.

Metody współpracy szkoły z policją

W ramach długofalowej pracy profilaktyczno – wychowawczej szkoła i policja utrzymują stałą, bieżącą współpracę w zakresie profilaktyki zagrożeń. Koordynatorami współpracy jest pedagog szkolny oraz specjalista ds. nieletnich i patologii właściwej jednostki policji. Do współpracy ze szkołą zobowiązany jest także dzielnicowy, w rejonie którego znajduje się szkoła.

W ramach współpracy policji ze szkołą organizuje się:

- stałą współpracę i wymianę doświadczeń dyrektora szkoły, pedagoga i psychologa szkolnego w zakresie profilaktyki zagrożeń,
- spotkania dyrektora szkoły, pedagoga, psychologa, nauczycieli ze specjalistami ds. nieletnich i patologii, podejmujące tematykę zagrożeń przestępczością oraz demoralizacją dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym,
- spotkania tematyczne młodzieży gimnazjalnej z udziałem funkcjonariuszy policji m.in. na temat odpowiedzialności nieletnich za popełniane czyny karalne, prawnych aspektów narkomanii, wychowania w trzeźwości, zasad bezpieczeństwa, zachowań ryzykownych oraz sposobów unikania zagrożeń,
- informowanie policji o zdarzeniach na terenie szkoły wypełniających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawach demoralizacji młodzieży,
- udzielanie przez policję pomocy w rozwiązywaniu trudnych problemów, które zaistniały na terenie szkoły,
- wspólny – szkoły i policji - udział w lokalnych programach profilaktycznych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom oraz zapobieganiem demoralizacji i przestępczości nieletnich.

Gdzie szukać pomocy

997 – Policja, Komisariat Policji w Regulach 22723-41-70

998 – Straż Pożarna

999 – Pogotowie Ratunkowe

112 – ogólny telefon alarmowy

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna – 22 758 68 29

Pruszków ul. Gomulińskiego 2

Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży – 22 831 19 20

Warszawa ul. Dzielna 7

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Michałowicach – 22 350 91 20

Sąd Rodzinny i Nieletnich w Pruszkowie – 22 733 40 00

**Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
w Michałowicach z siedzibą w Nowej Wsi ul. Główna 52a – 22 758 28 22**

Zespół Ośrodków Wsparcia w Piastowie – 22 753 45 56

Ośrodek Interwencji Kryzysowej – 22 753 45 56

Piastów, ul. Księdza Jerzego Popiełuszki

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – 22 738 15 04

Pruszków ul. Drzymały 19/21